LES PLATGES DE SITGES, una observació a debat

LEO STÖBER AUBLET

Ja fa bastants anys, l'Ajuntament i l'Estat van reaccionar a la pèrdua de la sorra de les platges de Sitges. Una reacció que es va materialitzar amb la construcció d'uns espigons per impedir-ne la desaparició. En determinats llocs, aquests espigons han millorat el problema i en altres no van impedir la progressiva desaparició de la sorra, crec que degut a un error de disseny, com comentaré més endavant.

Històricament, la restitució de les platges ha estat objecte de repetits intents que a data d'avui han fracassat, tant per motius econòmics, desavinences polítiques com també per criteris tècnics divergents. És per això que m'atreveixo a proposar un debat social al voltant dels pros i contres de lluitar a favor de la restitució de les sorres perdudes, aprofitant, al menys momentàniament, els espigons ja existents i subratllant que mentre no es trobi una millor solució de general acceptació i econòmicament viable.

Defenso adaptar alguns espigons perquè serveixin a la causa per la qual van ser construïts

Amb el que s'ha dit, se m'acusarà de defensar uns espigons que han estat objecte de repudi per part de moltes persones per danyar l'antiga estètica natural de Sitges. Quant a l'estètica, no puc estar més conforme. A tota persona tímidament sensible, no li poden agradar els espigons. Tampoc a mi m'agraden i recolzaria, com el que més, solucions reals, factibles i acordades, i no infinits debats teòrics que, fins ara, no han solucionat res, mentre s'empitjorava el problema. Subratllo que estic incondicionalment favorable a recuperar les antigues platges, alhora que retirar aquests espigons. Un somni, la realització del qual, veig desafortunadament tan lluny com per suggerir una solució que, encara que provisional, serveixi al menys per "anar tirant".

Em refereixo, doncs, a les platges de Sitges que apareixen en les postals anteriors als anys 70 del segle passat, atès que llavors les corrents del mar aportaven sorra probablement degut a la intervenció de l'home. Insistir, no obstant això, que l'origen de la minva de sorres no fou la construcció d'aquells espigons, sinó que aquesta construcció va ser una reacció al problema que ja llavors venia produint-se. Defenso, doncs, adaptar lleument alguns espigons perquè serveixin a la causa per la qual van ser construïts, adaptació condicionada a una futura solució més idònia per salvar les platges de Sitges. Se m'acusarà que millorar els efectes de la retenció de sorra a través d'alguns espigons ja existents és pretendre que es consolidin. Res més lluny de la realitat, ja que el que pretenc debatre de forma constructiva és una solució que, encara que provisional, no menys efectiva i tan sostenible com qualsevol altre, tenint sempre en compte l'actual existència d'aquests espigons.

És un fet constatable que, a partir del restaurant Picnic fins a l'Església (direcció nord, Garraf), l'aportació o la conservació d'un nivell de sorra és constant i suficient enmig del seus espigons. A partir del citat restaurant Pic Nic direcció sud fins l'avinguda del Dr. Benaprés (direcció Vinyet-Terramar), tals espigons no han retingut ni acumulat sorra, continuant el seu procés de desaparició. La diferencia entre uns i altres, crec que es deuen a la seva orientació dispar, motivada per la corba que fa la badia de Sitges i que, lògicament, condiciona les corrents marítimes. Això es fa particularment manifest al llarg del tram entre el restaurant Pic Nic / Club de Mar i el restaurant Kansas, on s'han hagut de llençar roques per protegir el passeig de les envestides de l'onatge obligant a tancar un dels seus accessos. Així mateix la minva de sorra, des del Pic Nic a l'avinguda del Dr. Benaprés, especialment davant del carrer Socias (Vinyet), va provocar l'enfonsament d'una part del parterre verd del Passeig Marítim, que ha quedat interromput fa anys. Un procés en progrés, amenaçant l'enderrocament de noves línies d'aquest parterre. Per això l'Ajuntament va enfortir el mur de contenció (en aquest mateix punt), mitjançant grans grapes de ferro per a, provisionalment, impedir que continués enfonsant-se per la soscavació del mar.

Del que s'ha dit fins ara, es pot concloure que el problema de la pèrdua de les platges resulta particularment greu a la zona compresa entre el restaurant Picnic i la Avinguda del Dr. Benaprés. A partir d'aquesta avinguda, direcció Terramar, les installacions dels espigons construïts han aconseguit retenir/acumular un nivell de sorra més o menys acceptable. Sorgeix doncs la pregunta sobre el motiu pel qual els espigons situats entre Dr. Benaprés / Terramar han retingut/acumulat sorra i els situats entre Dr. Benaprés / Pic Nic no han tingut idèntic efecte. L'explicació, segons el meu humil entendre, està en què hi ha una òbvia diferència de forma o configuració entre els espigons construïts sobre aquest dos mateixos àmbits. Els espigons de l'àmbit nord de la avinguda del Dr. Benaprés (direcció Pic Nic) tenen forma de llapis sense angles, i els corresponents a l'àmbit sud (direcció Terramar) acaben en L invertida o T, es a dir de simple o doble angle. En conseqüència, els espigons de forma de llapis no poden impedir que el reflux de l'onatge torni a transportar la sorra al mar per no trobar barrera o impediment en el curs del seu recés (surt com entra) i, fins i tot, es porta més del que aporta. En canvi, els angles dels espigons en forma d'l invertida o T retenen sorra, ja que fomenten la seva acumulació als racons que es formen. Això es pot comprovar fàcilment fent una ullada a l'espigó en forma d'L invertida ubicat davant de l'Avinguda Dr. Benaprés. Al costat nord d'aquest espigó (costat església) la sorra no ha quedat retinguda/acumulada i en canvi al costat sud (costat Terramar) s'ha acumulat molta sorra. És a dir, que només fixant-se en un únic espigó és comprovable el que vinc a dir. Advertir, a més, que actualment en molts trams, per entrar al mar, cal trepitjar roca, doncs també allà ha desaparegut la sorra, cosa que representa una especial dificultat per la gent gran.

No defensaré els aspectes econòmics que representa per a Sitges el tema de les platges ja que és obvi i conegut per defensors i detractors. Només desitjo aportar el meu "granet de sorra" consistent en suggerir un debat

Actualment, en molts trams, per entrar al mar, cal trepitjar roca, doncs ha desaparegut la sorra

sobre si no val la pena la consideració de finalitzar els tres espigons situats entre el Picnic i Dr. Benaprés en forma de T, per així recuperar les platges d'aquests indrets amb una inversió relativament petita, mentre no s'aprecïin alternatives tant reals com efectives. Mantinc doncs que, enlloc de costosos dragats anuals i llançament de roques per protegir el Passeig Marítim, s'haurien d'utilitzar aquests esforços en afegir la forma de T als espigons ja existents, esforços molt menys dràstics per a una recuperació de les citades la platges. Les platges de Sitges són part de la seva identitat i són patrimoni de tota la seva població. Un patrimoni que crec que cal conservar y defendre, màxim quan es tracta d'un bé públic d'incalculable valor estètic, turístic i econòmic.